

Kan man köpa grön el?

Erik Dotzauer

Spelar det någon roll för miljön om man laddar telefonen på Ronneby flygplats eller i något annat vägguttag i Sverige?

Hur påverkas utsläppen av växthusgaser om detta företag i Oskarshamn ökar sin produktion?

När någon erbjuder en enkel och billig lösning på ett komplicerat problem ska man bli misstänksam

Byte till el från förnyelsebara källor toppar listan över bostadsrättsföreningarnas hållbarhetsåtgärder

Pressmeddelande · Jan 20, 2017 07:40 CET

Nu är Riksbyggens sammanställning över bostadsrättsföreningarnas hållbarhetsåtgärder under 2016 klar. I topp ligger att byta till ett elavtal som innebär el från förnyelsebara källor. Två på listan är byte till energisnåla ljuskällor och på tredje plats kommer att utse miljöansvarig-/energiansvarig i bostadsrättsföreningen.

Det ska vara lätt att göra rätt. Riksbyggens enkla miljöidéer underlättar för bostadsrättsföreningarna att i sin vardag bidra till ett mer hållbart samhälle. Riksbyggen samlar sedan 2010 in statistik över vilka hållbarhetsåtgärder som bostadsrättsföreningarna genomför.

- För att verkligen sänka tröskeln delar vi in Riksbyggens miljöidéer i enkel, enklare och enklast. Alla bostadsrättsföreningar kan göra något för att bli mer hållbara och det är fantastiskt roligt med det stora engagemang för hållbarhetsfrågorna som finns ute i föreningarna idag, säger Charlotta Szczepanowski, hållbarhetschef Riksbyggen.

Byte till ett elavtal som innebär el från förnyelsebara källor toppar listan.

- Det är både en enkel åtgärd och samtidigt en viktig signal till leverantörerna på elmarknaden att föreningarna vill ha "grön" el, säger Mari-Louise Persson, energistrateg på Riksbyggen.

Grön el i pressen

DN Debatt

DN Debatt. ”Den gröna el vi betalar för har tydliga nyanser av brunt”

Byggindustrin

Är försäljning av grön el ett fall för marknadsdomstolen?

Köp ”grön el” är ett miljöargument som används av elbolagen i marknadsföringssyfte. Försäljning av ”grön el” (verifierad genom ursprungsgarantier) eller koldioxidfri el är ett exempel på greenwash, skriver Johnny Kellner, fristående energi- och miljöexpert.

SVENSKA DAGBLADET

Grön el är bara en stor bluff

AVTAL Konsumenter uppmanas att ta sitt ansvar och teckna så kallade gröna elavtal. Men den som betalar extra för ett sådant avtal blir lurad av smarta företag, skriver Jakob Eliasson, Villaägarnas Riksförbund, och professor Runar Brännlund.

EXPRESSEN
ÅRETS DAGSTIDNING 2016

Elbolagens gröna el - rena snurren?

Politikerna har redan fattat beslut om exakt hur mycket koldioxid som får släppas ut Den som väljer ”grön el” är grundlurad.

Råd & Rön

Utges av Sveriges Konsumenter

Grön el - en bluff?

Allt fler elhandlare säljer grön el som alternativ. Glatt kryssar vi för i rutan, betalar rent av lite extra för vindkraften eller solenergin. Bluff och ett nollsummespel, säger några experter. Andra håller inte med.

Ellag (1997:857)

Angivande av elens ursprung

12 § Elleverantörer ska på eller i samband med fakturor avseende försäljning av el och i reklam som vänder sig till elanvändare lämna uppgift om

1. varje enskild energikällas andel av den genomsnittliga sammansättning av energikällor som använts för att framställa den el som elleverantören sålde under närmast föregående kalenderår, och
2. den inverkan på miljön i form av utsläpp av koldioxid samt den mängd kärnbränsleavfall som framställningen av den försålda elen har orsakat.

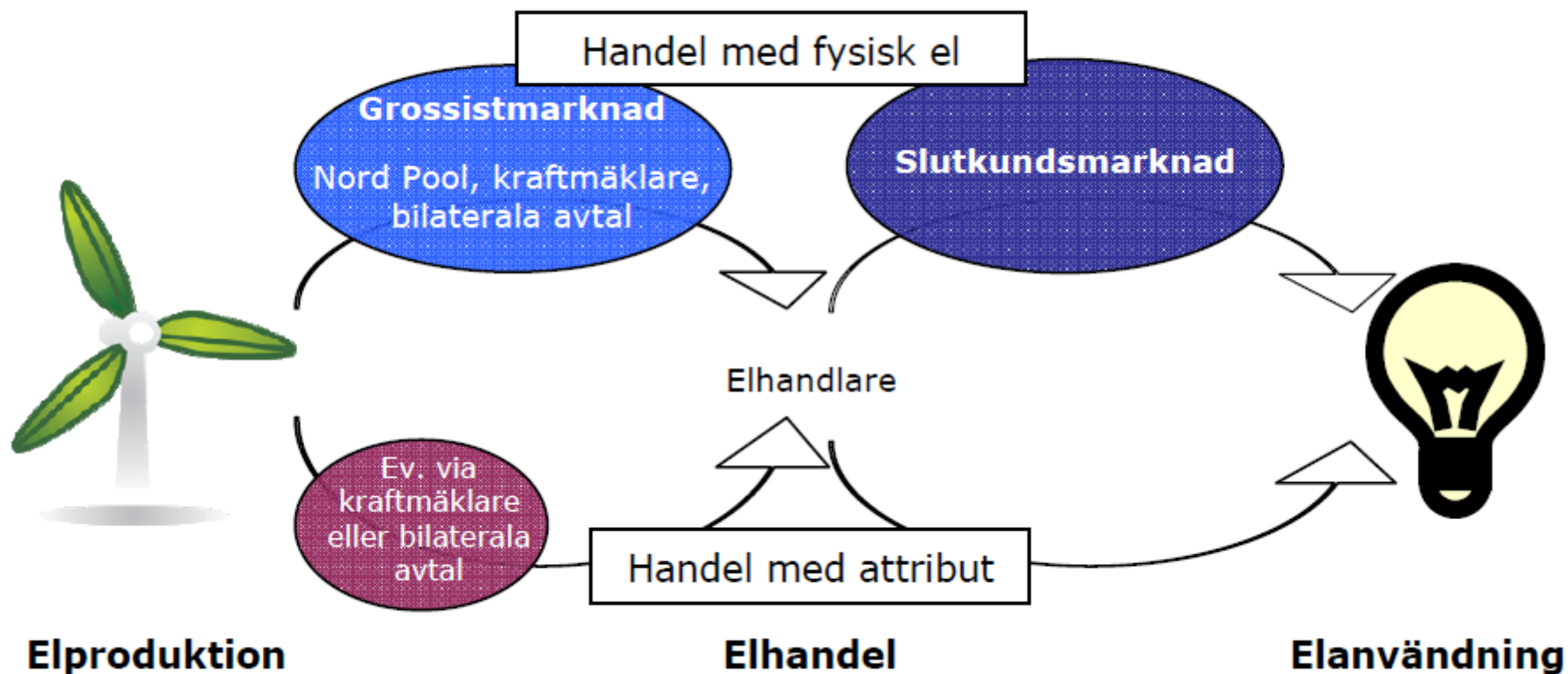
Om elleverantören har köpt el på en elbörs eller importerat den från företag som är belägna utanför Europeiska unionen får uppgifterna enligt första stycket 1 baseras på uppgifter som elbörsen eller företagen tillhandahållit.

De uppgifter som anges i första stycket 2 får lämnas genom hänvisning till referenskällor som är tillgängliga för allmänheten.

Om en elleverantör överför ursprungsgarantier som avser energi från förnybara energikällor till en annan innehavare, ska den mängd energi som motsvarar ursprungsgarantierna dras från andelen energi från förnybara energikällor när uppgifter lämnas enligt första stycket 1.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, nätmyndigheten får meddela närmare föreskrifter om hur sådana uppgifter som avses i första-fjärde styckena ska beräknas och redovisas för elanvändarna. *Lag (2010:602).*

Handel med ursprungsgarantier

Ursprungsmärkning av el

- Reglerat i EU-direktiv och i svensk lag
- Energimarknadsinspektionen

- Ursprungsgarantier
- Residualmix

- Grön el = förnybar el som styrks med ursprungsgarantier

Brister i systemet för ursprungsmärkning av el

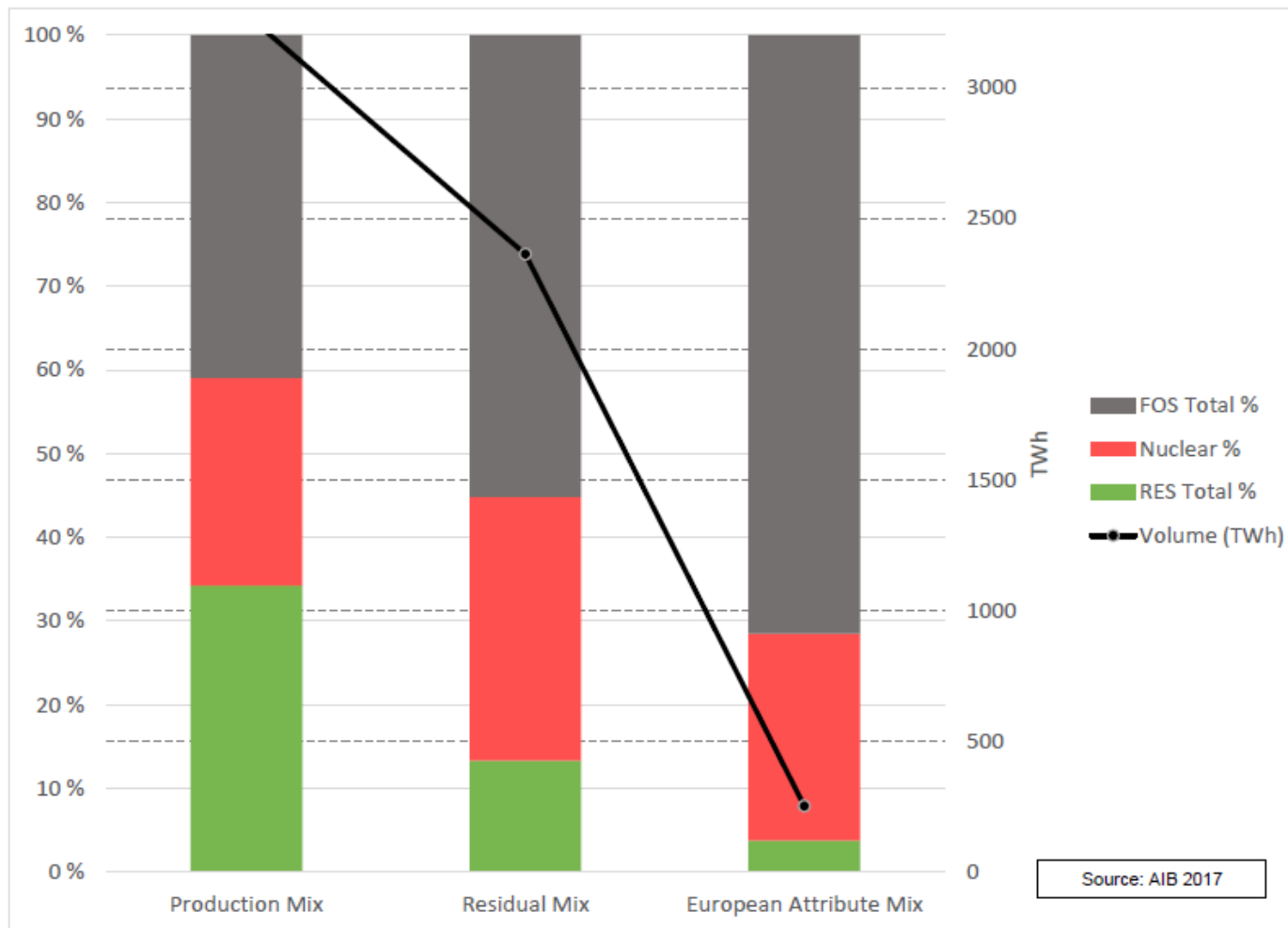
- Teorin – Tid och rum
- Praktiken – Marknaden och beräkningen av residualmixen
- Andra styrmedel – Elcertifikat och andra stödsystem för förnybar el
- Användningen – Bokföring och konsekvensanalys

Teorin – Flytt av miljöattribut i tid och rum

- Avräkning på årsbasis med EU+ som domän (för att göra systemet hanterbart)
- För el som användas i Kiruna i januari kan man köpa ursprungsgarantier för solel i Italien som produceras i juli samma år. Eller ursprungsgarantier för el från Island som inte har koppling till det Europeiska kraftsystemet

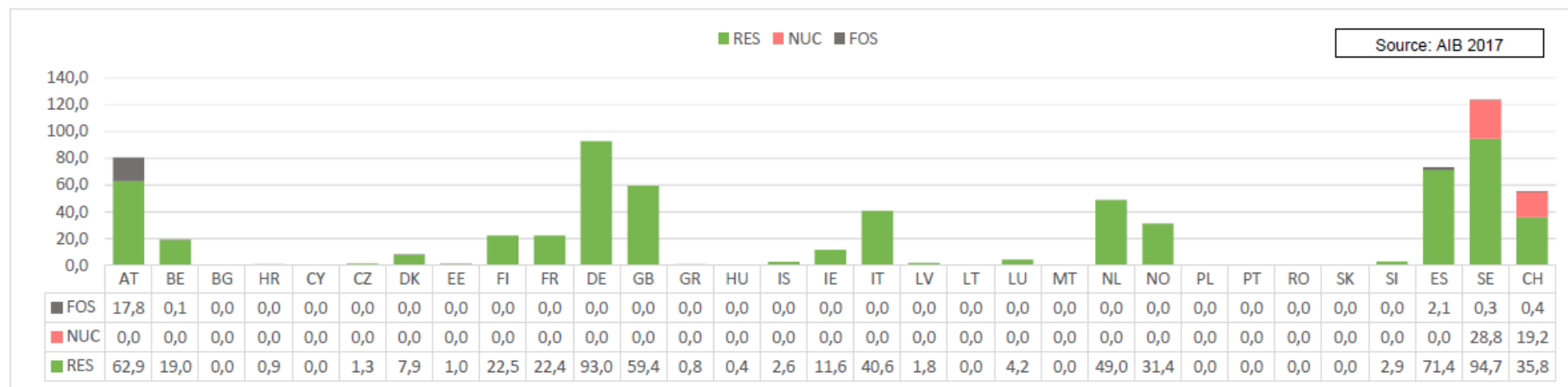
Det finns 300 TWh grön el i Europa som ingen vill köpa – Hur stort skulle överskottet vara om priset var högre?

Figure 11: European Total Production Mix (left), Total of all available attributes in Final Residual Mixes (middle) and EAM (right) 2016

Sverige är det land där flest ursprungsgarantier annulleras – Hur många av dessa annulleras för att kunderna har gjort aktiva val?

Figure 19: Recorded cancellations of EECS and National GOs in 2016 [TWh]

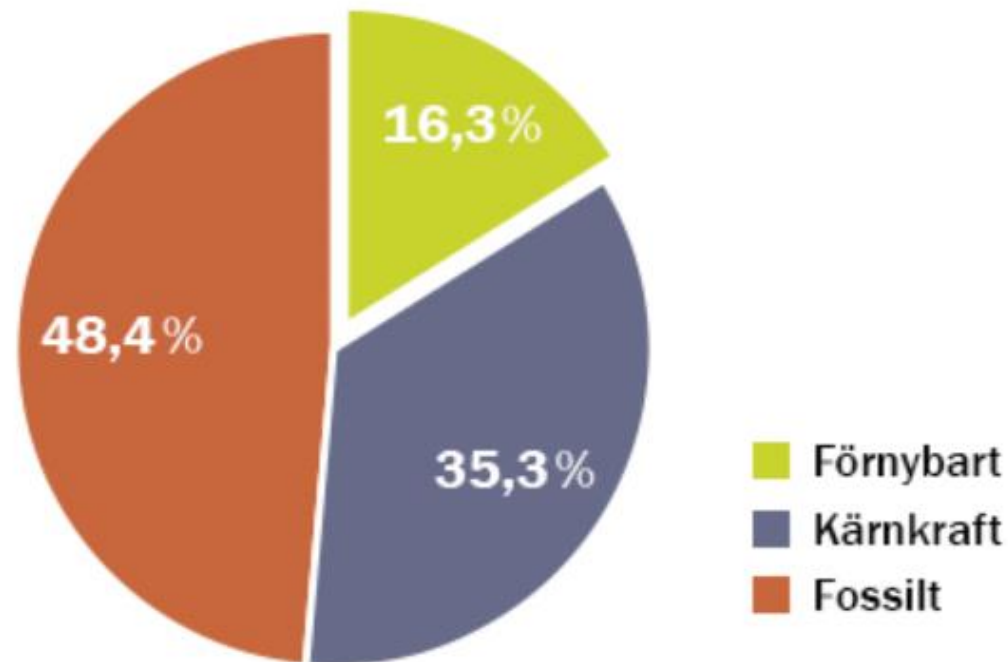

Eftersom priset på ursprungsgarantier är lågt väljer många elbolag att göra sina leveranser gröna oavsett om kunderna efterfrågar det

Beskrivning	Kvantitet	Pris	Radbelopp
Månadsavgift Leveransperiod, from datum 2017-02-01 Leveransperiod, tom datum 2017-02-28 Mätarnummer Anläggningsidentitet	1 Mån	36,00	36,00 SEK
EI Leveransperiod, from datum 2017-02-01 Leveransperiod, tom datum 2017-02-28 Mätarnummer Anläggningsidentitet	10062 kWh	0,3265	3285,60 SEK
Vattenkraft Leveransperiod, from datum 2017-02-01 Leveransperiod, tom datum 2017-02-28 Mätarnummer Anläggningsidentitet	10062 kWh	0,00	0,00 SEK
Elcertifikat Leveransperiod, from datum 2017-02-01 Leveransperiod, tom datum 2017-02-28 Mätarnummer Anläggningsidentitet	10062 kWh	0,0174	175,51 SEK
Energiskatt Leveransperiod, from datum 2017-02-01 Leveransperiod, tom datum 2017-02-28 Mätarnummer Anläggningsidentitet	10062 kWh	0,295	2968,39 SEK
Fast elnätsavgift Leveransperiod, from datum 2017-02-01	28 dagar	250,00	250,00 SEK

Trots att många elbolag gör sina leveranser gröna utan att kunderna efterfrågar det så innehåller residualmixen mycket grönt

Residualmix 2016, Energimarknadsinspektionen

Beräkningen av residualmixen har allvarliga brister

Energies **2015**, *8*, 4667-4696; doi:10.3390/en8064667

OPEN ACCESS

energies

ISSN 1996-1073

www.mdpi.com/journal/energies

Article

Residual Mix Calculation at the Heart of Reliable Electricity Disclosure in Europe—A Case Study on the Effect of the RE-DISS Project

Markus Klimscheffskij ^{1,*}, Thierry Van Craenenbroeck ^{2,†}, Marko Lehtovaara ^{1,†},
Diane Lescot ^{3,†}, Angela Tschernutter ^{4,†}, Claudia Raimundo ^{5,†}, Dominik Seebach ^{6,†}
and Christof Timpe ^{6,†}

Table 2. Next steps in improving implicit disclosure on a national level based on [39].

Sweden

It is recommended that Sweden use its domestic residual mix for implicit disclosure instead of the Nordic residual mix, unless Denmark, Finland and Norway also agree to use the Nordic residual mix.

Stödsystem för förnybar el

- Mängden förnybar el ges av elcertifikatsystemet

Systemet för ursprungsmärkning av el används ofta på fel sätt – Miljövärdering av el

- Bokföring och konsekvensanalys
- Man kan inte motivera en åtgärd som innebär ökad elanvändning med att man kommer att köpa grön el

Exempel på felaktig användning av systemet för ursprungsmärkning av el – Indikator 4, Miljöbyggnad 3.0

- Indikatorn är i praktiken meningslös eftersom i princip alla byggnader som certifieras får högsta betyg – Risk att man bygger fel
- Höga betyg utan att skapa reell miljönytta – Risk att allmänheten får en felaktig bild av byggnadens prestanda

Några konstateranden angående grön el

- Systemet för ursprungsmärkning av el innebär i praktiken bara en omfördelning av statistik som inte påverkar utvecklingen av energisystemet
- Systemet för ursprungsmärkning av el finns förvisso reglerat i både EU-direktiv och i svensk lag men detta i sig är ingen garanti för att systemet fungerar
- Systemet används ofta på fel sätt (konsekvensanalys)
- För en billig peng kan man köpa sig ett grönt samvete utan att skapa reell miljönytta

Så här kan man också resonera

Om alla ...

... slutar äta godis skulle färre få hål i tänderna

... slutar kasta skräp på marken skulle vi få en renare natur

... slutar använda vapen skulle det inte bli några krig

... köper grön el skulle ... på sikt ... kanske ...

